

Skattetaten
firmapost@skatteetaten.no

fredag 15. februar 2019

Deres ref.
2016/22142

Vår ref.
18/1458

Medietilsynets uttalelse til høring om merverdiavgiftsfritak for elektroniske publikasjoner

Innledning

Medietilsynet viser til Skattedirektoratet / Skatteetatens høringsnotat av 19. desember 2018 om utkast til nye regler for merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og elektroniske bøker. Høringen omfatter også forslag til endringer i gjeldende fritak for elektroniske nyhetstjenester.

Medietilsynet er statens forvaltningsorgan på medieområdet. Det følger av Medietilsynets samfunnsoppdrag at tilsynet skal bidra til å oppfylle statens overordnede mediepolitiske mål om ytringsfrihet og demokrati gjennom en åpen og opplyst offentlig samtale, jf. Grunnloven § 100. Medietilsynet bidrar til å fremme de mediepolitiske målene ved å legge til rette for mediemangfold og kritisk medieforståelse i befolkningen.

Medietilsynet har i hovedsak merknader knyttet til vilkårene for merverdiavgiftsfritak for elektroniske utgaver av tidsskrifter, og følgelig til de enkelte bestemmelsene i forskriftsutkastet som omhandler dette.

Tidsskrifter og avgrensinger for fritak

Tidsskrifter, også de som ikke kommer inn under definisjonen av elektroniske nyhetstjenester, kan utgjøre viktige elementer i mediemangfoldet. Det må derfor anses som positivt for mediemangfoldet at fritaket for merverdiavgift også skal gjelde for elektroniske utgaver. Fritaket legger til rette for økt innovasjon blant tidsskriftene, og kan styrke tidskriftenes redaksjonelle kapasitet ved at de får større

økonomiske ressurser. Slik blir tidsskriftene bedre rustet til å publisere et allsidig tilbud av samfunnsviktig innhold.

Grunnlaget for merverdiavgiftsfritaket; ytringsfrihet og et ønske om å styrke den norske litteraturen og det norske språket er også sentrale mål for den norske mediepolitikken. Medietilsynet er positiv til forslagene fra Skattemyndighetene om å innføre fritak for merverdiavgift for elektroniske bøker og tidsskrifter, men har merknader til *avgrensningene* av hvilke medier som faller innenfor reglene for avgiftsfritak.

1. Avgrensning mot tidsskrift som inneholder lyd og film

Vilkåret om å utelukke ytringer i form av lyd og levende bilder (video) fra fremtidige elektroniske versjoner av tidsskrifter, kan virke hemmende for utviklingen av tidsskriftformatet, og den enkelte publikasjon. Den raske tekniske innovasjonen utfordrer stadig mediernes form og funksjonalitet, og mediene tilpasser seg gjerne mediekonsumentenes endrede bruksmønster og preferanser. En slik begrensning kan hindre innovasjon innenfor mediet da tidsskrifter ikke kan fullt ut utnytte de teknologiske mulighetene som ligger i det å endre plattform fra trykte medier til digitale utgaver. Digitalisering antas å kunne bidra til å gi leserne merverdi, blant annet i form av rikere illustrasjoner av saker og artikler og økt interaksjon med leserne. Ved at produktet kan leses på ulike plattformer, ivaretas også hensynet til plattformnøytralitet. Etter Medietilsynets oppfatning er det riktig å ta med i beregningen fremtidige nye og endrede tjenestetilbud, fordi det øker nytteverdien for leserne og dermed også kan bidra til å fremme mediemangfoldet.

Medietilsynet foreslår derfor å fjerne avgrensingen mot tidsskrift som inneholder lyd og film.

2. Avgrensning mot tidsskrift som omsettes sammen med varer og tjenester som ikke er fritatt for merverdiavgift

Høringen omfatter også forslag til endringer i gjeldende fritak for elektroniske nyhetstjenester. Skattedirektoratet ønsker å legge til rette for en forenklet avgiftshåndtering av samleabonnement der varer og tjenester i abonnementet kan ha ulik avgiftsstatus ettersom de inngår under gjeldende fritak for elektroniske nyhetstjenester eller ikke. Forslaget fra direktoratet innebærer at dersom abonnementet inneholder et enkelt element som ikke er fritatt, skal hele abonnementet faktureres med merverdiavgift. Ved å holde slike samleabonnement utenfor fritaket oppnår man, ifølge direktoratet, en forenklet avgiftshåndtering, samt at reglene blir like for elektroniske nyhetsmedier og elektroniske utgaver av tidsskrift.

Medietilsynet mener dette kan få utilsiktede konsekvenser for elektroniske nyhetstjenester slik som TV 2 Nyhetskanalen som i dag får fritak for merverdiavgift. Nyhetskanalen blir omsatt som en del av kanalpakker hos ulike TV-distributører,

men også som en kanal som omsettes enkeltvis eller i pakker for eksempel via TV 2s nettilbud Sumo. Skattedirektoratet har tidligere lagt til grunn at selgere av slike kanalpakker må splitte fakturaen når salget omfatter kanaler som skal selges med ulike merverdiavgiftssatser.

Ved å avgrense både tidsskrifter, bøker og nyhetsmedier som skal oppnå merverdiavgiftsfritak opp mot tjenester som ikke er fritatt for merverdiavgift, tar man også bort avgiftfritaksgrunnlaget for nyhetstjenester som TV 2 Nyhetskanalen når den omsettes i kanalpakker. Medietilsynet mener at en slik avgrensning kan redusere lønnsomheten for de berørte medieaktørene, noe som kan få negative konsekvenser for tilbudet og mediemangfoldet. Vi mener derfor at en slik endring kan være uheldig, og at den foreslåtte endringen i avgrensning mot tidsskrift som omsettes sammen med varer og tjenester som ikke er fritatt for merverdiavgift, ikke bør iverksettes før konsekvensene er nærmere utredet.

Oppsummering

Medietilsynet støtter forslaget om å innføre fritak for merverdiavgift for elektroniske bøker og tidsskrifter, og dermed likestille elektroniske bøker og tidsskrifter med tilsvarende publikasjoner som er trykt på papir samt lydbøker. Elektroniske bøker og tidsskrifter blir også likestilt med elektroniske nyhetstjenester som fikk avgiftsfritak i 2016.

Samtidig er vi av den oppfatning at vilkåret om å utelukke ytringer i form av lyd og levende bilder (video) fra fremtidige elektroniske versjoner av tidsskrifter kan virke konserverende og hemmende for utviklingen av tidsskriftformatet, og redusere lesernes digitale merverdi. En forenklet avgiftshåndtering er etter Medietilsynets oppfatning ikke isolert sett god nok grunn for en slik avgrensning. Dersom plattformnøytralitet (teknologinøytralitet) er ett av målene for de nye fritaksreglene, bør dette også tas hensyn til når nye forskrifter fastsettes. Avgrensninger opp mot hvilke tidsskrifter som kvalifiserer til avgiftsfritak bør knyttes opp mot tidsskriftenes innhold, målgrupper, sjanger og tematikk, og ikke opp mot hvilke uttrykksformer og type illustrasjoner som brukes (tekst, lyd, bilde og video). Reglene som settes bør derfor ikke være til hinder for at også nettbaserte tidsskrifter kan være i stadig utvikling. Dette er viktig for å legge til rette for innovasjon, utvikling og mangfold innenfor tidsskriftsformatet.

Videre mener Medietilsynet at en avgrensning mot tidsskrift som omsettes sammen med varer og tjenester som ikke er fritatt for merverdiavgift kan få utilsiktede konsekvenser for elektroniske nyhetstjenester slik som TV 2 Nyhetskanalen som i dag får fritak for merverdiavgift.

Ved å avgrense både tidsskrifter, bøker og nyhetsmedier som skal oppnå merverdiavgiftsfritak opp mot tjenester som ikke er fritatt for merverdiavgift, tar man også bort avgiftfritaksgrunnlaget for nyhetstjenester som TV 2 Nyhetskanalen når den omsettes i kanalpakker. Medietilsynet mener at en slik avgrensning kan redusere lønnsomheten for de berørte aktørene, og at forslaget dermed kan få negative konsekvenser for tilbudet og mediemangfoldet. En slik avgrensning bør

etter Medietilsynets vurdering ikke gjennomføres uten at konsekvensene utredes nærmere.

Med vennlig hilsen

Mari Velsand
Direktør

Hanne N. Sekkelsten
Direktør for juridisk og
regulatorisk avdeling